

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

محل، کلبه نوارین، مریه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۱۸۸

۲۸هنگامه ۲۸ مردادماه ۱۳۳۱

سال هشتم

شماره مسلسل ۲۶

دوره هفدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۶

صورت مشروح مذاكرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه بیست و یکم

امردادماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب:

- ۱ - طرح صورت مجلس.
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقای جلالی.
- ۳ - اعلام تصویب صورت مجلس.
- ۴ - بیانات قبل از دستور آقایان: اقبال - مدرس (ضمناً يك فقره طرح تقدیم نمودند) و مهندس غروی.
- ۵ - قرائت نامه مجلس سنا راجع بااختیارات آقای دکتر مصدق.
- ۶ - استرداد لایحه حکومت نظامی تهران طبق نامه آقای نخست وزیر بوسیله آقای معاون وزارت دفاع ملی.
- ۷ - طرح و تصویب دو فوریت طرح پیشنهادی راجع به صدی پانزده کشاورزان.
- ۸ - قرائت تقاضای آقای شهیدی مبنی بر طرح اعتبار نامه خود و مو کول شدن بجلسه بعد.
- ۹ - گزارش آقای کههد عضو هیئت نظارت اندوخته اسکناس راجع پیشنهاد اسکناس.
- ۱۰ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس ساعت ده و پنج دقیقه صبح بریاست آقای محمد ذوالفقاری (نایب رئیس)

تشکیل گردید.

۱ - طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه

قبل قرائت می شود

(بشرح زیر آقای ناظرزاده

قرائت کردند)

غائبین با اجازه آقایان: راشد - دکتر

حسین فاطمی - حسین مکی - اورنگ -

عبدالرحمن فرامرزی - علی زهری - امیر

افشاری

غائبین بی اجازه آقایان: دکتر امامی

دکتر طاهری - تولیت - میر اشرافی -

اصغر بارسا - فتحعلی افشار - دکتر مصباح -

زاده - محمود جلیلی - محمد حسین قشقایی

نایب رئیس - اعتراضی نسبت به

صورت جلسه هست؟ (خسرو قشقایی - جلسه

بیش که بعنوان تنفس تعطیل شده بود)

صورت مجلس حاضر است و توزیع هم شده است

آقای دکتر سنجابی نظری دارید فرمائید

دکتر سنجابی - عرض کنم چون

در جلسه گذشته بعضی اشتباهات هست و توضیح قدری مفصل است بنده تهیه میکنم می دهم با اداره تند نویسی که رعایت بشود

نایب رئیس - تصحیح می شود، آقای

وکیل پور

وکیل پور - آقای ذکائی تلفن

کردند و شرحی هم بمقام ریاست عرض

کرده اند که امروز بواسطه گرفتاری که دارند

نمی توانند در مجلس شرکت کنند خواستم

که استحضار داشته باشید و البته این اطلاع

برای این است که در جلسه امروز بدون

اجازه محسوب نشوند

نایب رئیس - شرحی مرقوم

فرمائید اجازه داده میشود

وکیل پور - خودشان نوشته اند و

فرستاده اند خواهش میکنم بی اجازه محسوب

نشود.

نایب رئیس - آقای شمس قنات -

آبادی

شمس قنات آبادی - خواستم

باین وسیله استفاده کنم نامه هائی است رسیده

که تقاضای تعقیب مسبین ۳۰ تیر را کرده اند

تقدیم می کنم يك تلگرافی هم از اهالی قم

رسیده که از نماینده شان شکایت کرده اند که

تقدیم مقام ریاست می شود

نایب رئیس - اعتراض دیگری

نیست؟ (اظهاری نشد) چون عده برای

رای کافی نیست بعداً تصویب صورت جلسه

اعلام می شود. چند نفر از آقایان اجازه

نطق قبل از دستور خواسته اند آقای سید باقر

جلالی موسوی

(۲) - بیانات قبل از دستور:

آقای جلالی موسوی

جلالی موسوی - با استعانت از

تأییدات خداوند اولین نطق پارلمانی خود را

در میان مسائل مهم مملکتی بفرهنگ کشور

اختصاص میدهم و توجه مسئولین مربوطه را

جلب می نمایم

چون در کسوت روحانیت هستم باید

با ایمان کامل عرض کنم که برخلاف تبلیغات

و القآت مسموم مفرضین دیانت اسلام

اساسش بر روی تجلیل و تعظیم مقام دانش

قرار گرفته است و ترویج معارف ازارکان

آنت و تعالیم آن هیچگاه مانع ترقی

خواهی نبوده نیست دیانت مقدس اسلام در

عین حالی که با انحرافات اخلاقی بشدت

مبارزه مینماید با تمدن صحیح مابینت ندارد

ولی اگر دستگاه فرهنگ نتواند آنطور که

لازم و شایسته است وظایف خود را در تعلیم و

تربیت ابناء ملت انجام دهد و اگر متأسفانه

اوضاع معارف ما شباهت بدنیای مترقی

ندارد باید هر کس و در هر مقام بخاطر سعادت

و نجات نسل آئینده مملکت عیوب را بگوید

و نقاط ضعف را نشان دهد زیرا اگر بنا

باشد مؤسسه که مسئول و وظیفه دار تربیت

و آموزش افراد ملت است علاوه بر قصور

در دنباله وظایف عناصری که موجب و مایه

فساد هستند در خود راه دهد بدون تردید

عواقب آن بسیار وحشتناک است و چنین

وضعی همه چیز ما را تهدید بورشکستگی

میکند اخلاق جامعه را در معرض خطر قرار

می دهد و برای حفظ و تشویق فرهنگیان با

شرف و شخصیت و با ایمان و خدمتگزاران

صدیق اداری باید فسادکار را انتقاد نمود

و باید کاری کرد که درستکاران مأیوس و

دلسرد نشوند.

خوشبختانه وزارت فرهنگ در کابینه

جناب آقای دکتر مصدق یکی از اساتید

دانشگاه که آموزش حرفه ایشان و

معروف معارف پروری و ایمان هستند و اگذار

شده است و تمام علاقمندان با اصلاحات با

امیدواری فوق العاده منتظر اقدامات اساسی

ایشان هستند بهر حال آقای دکتر آذر

در رأس وزارتخانه قرار گرفتند که

عین مذاكرات مشروح بیست و ششمین جلسه از دوره هفدهم قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

بمقیده اینجانب سعادت و نکیت کشور موقوف بیدی یا خوبی جریان آن است وزیر محترم فرهنگ باید اصلاحات را از در هم شکستی دسته بندیهای فاسد شروع کنیز را متأسفانه وضع اداری فرهنگ طوری شده است که بگذرد، نا درست دور هم جمع می- شوند و با تشیث بتمام وسائل نایا کان مانع هر گونه اصلاحات میگردند و هر اقدام اصلاحی با ناکار شکستی و اخلاص آنها مواجه خواهد شد و شاید بعضی از آنها رفقای خود را نشانند و آن وجه اشتراك آنها در حمایت از فساد ادارست و سوء جریانات فرهنگی نتیجه مستقیم اقدامات مضر همین دسته است مثلاً وضع امتحانات امسال برای فرهنگ مملکت بدون تردید از ضایعات بشمار میرود این عناصر نادرست فرهنگ اقلیت ناچیزی هستند ولی بعلت ضعف قدرت عامله دستگاه اثرات عملشان زیاد است از امور استخدامی گرفته تا کارهای تعلیماتی در نتیجه اقدامات آنها بوضع اسفناکی افتاده است گذشته از این تخریب مستقیم کارمندان درستکار فرهنگ از طرف مراجع مسئول اخلاص میکنند مایوس و دل سرد می شوند و یکنجی میشینند این وضع نگران کننده فرهنگ که مردم را مایوس و جوانان مملکت را درین بست قرار می دهد باید فکری کرد و باین اوضاع خانه داد منتهی کمی شهامت میخواید که انشاء الله وزیر محترم فرهنگ آنرا دارند اگر يك مأمور نادرست مجازات برسد و يك عنصر متخلف كیفر ببیند و يك فرهنگی بدون صلاحیت از معارف رانده شود مأمورین صدیق وزارت فرهنگ که خوشبختانه عهده ایشان کم نیست قدرت عمل پیدا خواهند کرد و امیدوار خواهند شد و همین امیدواری موجب تسریع در اصلاحات خواهد شد جناب آقای وزیر فرهنگ باید همکاران خود را از کسانی انتخاب کنند که از جنجال مفرضین از میدان درزنوند و یا تسلیم جریان فاسد نگردند الان همه امور اداری مملکت ما احتیاج بقاطعیت و سرعت تقسیم دارد و انشاء الله در مورد فرهنگ همین طور رفتار خواهد شد و با چند اقدام تهور آمیز و منطقی با استفاده از اختیارات يك سازمان صحیح اداری بوجود خواهد آمد

بنده راجع باین برنامه نارسا و ناقص تعلیماتی فعلی با اینکه احتیاج به بحث زیادی دارد فعلاً با کمی وقت صرف نظر نموده و مختصر آن اشاره مینمایم با تمام وعدههایی که تا کنون داده شده هنوز اقدام مثبتی در زمینه اصلاح این برنامه بعمل نیامده است و یقیناً آقای وزیر فرهنگ در نظر دارند که با تدوین يك برنامه صحیح و کار خوبی از خود بگذرانند وضع تحصیلات در مملکت ما طوریست که جز در بعضی از نوشته ها استعداد و لیاقت جوانان مورد استفاده قرار نمیگیرد باید کاری کرد که مردان کار و زندگی تحویل

روزنامهها - اعلامیهها - خطابه ها همه و همه بفتح مردم ایران نوشته میشود و در هر محفل و مجلس جز طر فدراری از مردم رنجیده و ستم کشیده حرفی گفته نمیشود و متأسفانه با صراحت لهجه باید گفت که اغلب و اکثر مایای از مرحله حرف فرا تر نمیگذاریم و بگفتهها و نوشته هایمان ایمان نداریم بالاترین بدبختیها برای هر قوم و ملتی آنستکه هر چه را بگویند برخلاف آن عمل کنند در مجلس شوری و سنا، بین مردم صحبت از تعدیل ثروت میشود و نکته قابل توجه اینجاست اشخاصی که در این موضوع حرف میزنند با اتومبیل شخصی حرکت می کنند و بهترین زندگیا را دارند من نمیگویم اتومبیل داشتن و خوب زندگی کردن گناه است ولی میگویم که سایر هموطنان لاقلاً از حد اقل زندگیا باید برخوردار باشند از آقاییکه دم از تعدیل ثروت میزنند اطلاع از وضعیت اسف آور مردم ندارند و نیابستی هم داشته باشند آنها نیز اتوبوس سوار نمیشوند پیاده از کوچهای پر گردو خاک عبور نمینمایند و با فقر تاس نوازند بنابراین باید گفت حال مردم مستمند را جز مستمندان نمیدانند آقایان محترم مردم از شنیدن حرف خسته شده اند آقدر حرف زدیم و بآن توجهی نکرده ایم و دروغ بیرون آمده که اگر کسی هم راست بگوید مدتی وقت لازم است تا راستش را باور کنند بیاید برای رضای خدا کمی از گفتهها بکاهیم و قدری باعمال بیافزاییم و برای اصلاح کار مردم تا وقت و فرصت باقی است قدمی برداریم (فرزانه - اختیارات دادیم) اختیار تنها بدر نمیخورد باید دنبال کرد و باید پشتیبانی کرد شما هرگز بدگان ملت هستید و تمام خوشبختی ها و بدبختیهای کشور مولود طر ز فکر و عمل شماست شامیتوانید بدون کمترین سرو صدای بفتح مردم و کشور قدم بردارید ولی مردم برای پیش بردن حرف حسابی خود بایستی هزاران نفر تلفات بدهند کما اینکه برای برانداختن حکومت غیر قانونی قوام و روی کار آوردن جناب آقای دکتر مصدق همین عمل شد

دولتها و تمام شئون اجتماعی کشور مخلوق مجلس است چه بهتر که مخلوق مجلس مورد پسند عامه و شایسته باشد جف است در مملکت مشروطه و بودن مجلس شورای ملی وزارتخانهها و مؤسسات دولتی بجای خدمت ب مردم بجان مردم افتند باور کنید اگر بجای این دستگاهاهای عریض و طولیل که تا کنون وجود داشته و مدعی اصلاحات بوده اند جماعتی قصد اخلاص و تخریب داشتند بیش از این قادر ب ایجاد فساد و تباهی نبودند

تبعیض و تبعیذالتهی و حق کشی در این مملکت ب قسمی حکم فرما بوده که بکلی شیرازه امور را از هم گسیخته و وضع مردم

را آشفته و پریشان کرده است بر اثر تبعیض بی عدالتی ها عده ای متمکن برای استظان هان بیشتری بهر آن روی آورده اند و در نتیجه شهرستانها خراب و دهات ویران گردیده است

تبعیض و حق کشی مرکزیه هم ملکی را سراسر خراب نموده تا تهرانی را آید نماید که متأسفانه آباد هم نشده و جز شلونی و ازدحام نتیجه ای بدست نیامده (صاحب است) زیرا در همین شهر بزرگ و ظاهر آباد اختلاف سطح طبقاتی بقدری است که بوصف نمایاد در حالیکه اقلیتی از تمام مزایای زندگی برخوردارند اکثریتی مشاهده میشود که در رفاه محرومیت و بیچاره بسر میبرند برای نمونه که تبعیض تا کنون چقدر بوده مطلبی را ذکر میکنم نمایندگان محترم قضاوت فرمایند بین مردم شهرستانها و افراد کشور چه نتایج بدبار آورده است در سال ۳۰ که به تهر آمده بودم برای امری با داره ساختن وزارت فرهنگ مراجعه کردم البته بایار داشتی که جناب آقای دکتر سنجابی دادند والا ممکن بود اداره ساختمان وزارت فرهنگ اصلا بنده را راه ندهد در ضمن عرض مطلب بر رئیس وقت معلوم شد که در سال ۳۲۹ اعتبار ساختمانی فرهنگ کرمانشاه دوست هزار تومان فرهنگ بزرگ صدهزار تومان منظور گردیده اما پس از آنکه از کمیسیون بودجه مجلس بیرون آمدم اعتبار ساختمانی فرهنگ یزد از صد هزار بهشت صد هزار تومان افزایش یافته و در مقابل سهم فرهنگ کرمانشاه از دویست هزار بصد هزار تومان تقلیل داده شده است چند روز پیش هم که برای امری بسازمان بر نامه رفته بودم یکی از کلاهی محترم که با طاق آقای مهندس زنگنه مدیر عام سازمان تشریف داشتند ببنده فرمودند با بودن آقای مهندس زنگنه دیگر حق نیست با بنجایابید به ایشان عرض کردم که برخلاف تصور جناب عالی و کلاهی کرمانشاه از جناب آقای مهندس زنگنه تقاضا کرده اند که کرمانشاه را نیز مانند سایر شهرستانها مورد توجه قرار داده و با کلاهی کرمانشاه مانند سایر نمایندگان محترم رفتار فرمایند و از این جهت انتظار داریم بر خلاف گذشته حق حسابی استان پنجم را فرمایند تا آنجا که اطلاع دارم برای نمایندگان کرمانشاه در سالهای ۳۰ و ۳۱ خراج نشد و فقط برای استان پنجم در حدود ۱ هشتم بعضی از استانها البته نسبت جمعیت مخارجی شده باشد مشغول تهیه آن هستم بعرض مجلس شورای ملی خواهم رسانید در اینجا لازمست جناب آقای مهندس زنگنه تقاضایم بوضع لوله کشی شهرستان کرمانشاه را که بالایق و خائن و سیردن امور حساس بماء و درین

لا یق و خدمتگذار است من باب مثال عرض میکنم پیش آگهی مالیاتی که میفرستند برای کسی که دو هزار تومان باید مالیات بدهد صد هزار تومان می نویسند بعد توافق میکنند رضای میشوند و او ده هزار تومان میگیرند دو هزار تومان بفتح صندوق و ده هزار تومان بفتح جیب این که وضع نمیشود

ششم: قنات آبادی - جناب آقای اقبال يك نکته ای را تذکر بدهید که همه کسانی را که در نهضت ملی شرکت داشته اند و پیشقدم بودند همین دارائی دوست هزار تومان برای اموالیات معین کرده در صورتی که پنجاه هزار تومان دارائی ندارد چون در نهضت ملی شرکت داشته اند مخصوصاً اینکار را کرده اند

(زنگ رئیس)

نایب رئیس - آقای شمس قنات آبادی در بین صحبت صحبت نفرمائید

اقبال - و دیگر از عرایض تقسیم عادلانه اعتبارات وزارتخانه هابه نسبت جمعیت هر استان است و از مجلس شورای ملی تقاضای کنم در صورتیکه عرایض بنده را درست می دانند از جناب آقای دکتر مصدق که مورد اعتماد عمومی بوده و حسن نیت ایشان محرز است جداً بخواهند توجه دقیق مبذول فرمایند در خانه عرایض باز تکرار میکنم که مجلس دوره هفدهم بایستی سعی نماید که بحق کشیها و تبعیضات ناروا خاتمه داده شود و بزرگوارى خود را بشبوت رسانند جمعی از نوکران بیگانه خیال می کردند که اگر از تجمع و جنبش آنها جلو گیری نشود حتماً غارت می کنند آدم می کشند و از دیوار ها بالا می روند و لسی علناً هزار بصد هزار تومان تقلیل داده شده است چند روز پیش هم که برای امری بسازمان بر نامه رفته بودم یکی از کلاهی محترم که با طاق آقای مهندس زنگنه مدیر عام رزنها و جیب بری ها و تجاوزات میان اهالی بطور محسوس تقلیل یافت (اخگر - هیچ مشاکرم)

اقبال - خیلی خجلم که وقتی باقی مانده است

نایب رئیس - آقای مدرس مدرس - بنده در موضوع محاکم نظامی طرحی تهیه کرده ام که بمضای ۳۱ نفر از آقایان نمایندگان محترم رسیده است و الان تقدیم مجلس شورای ملی مینمایم و اجازه می خواهم قبل از مطالبی را بعنوان مقدمه بعرض نمایندگان محترم برسانم احتیاج شرح و تفصیل ندارد که طر ز حکومت مملکت ما مشروط بوده و اقتدارات عالیه ملت در دست خرد ملت است و یکی از مشخصات حکومت مشروطه وجود ۳ قوه مقننه و قضائیه و اجرائیه و انفکاک این ۳ قوه از همدیگر و عدم دخالت و تجاوز آنها در وظائف و حریم یکدیگر میباشد و همچنانکه نبودن یکی از ارکان مزبور در حکومت مشروطه مفهومی ندارد دخالت یکی از آن قوا در مختصات قوای دیگر نیز موجب اختلال عظیم در اداره

امور مملکت می گردد و همین مسئله است که در اصل ۲۸ متمم قانون اساسی مصرح وما نمایندگان معتمد هستیم و حافظ و مدافع آن اصل باشیم زیرا همین مسئله عدم دخالت که مردم را در زندگانی اطمینان و آرامش بخشیده و آنان را نسبت به صیانت حقوق و منافعشان مستظهر و امیدوار میسازد وجود محاکم اختصاصی که بمشور زمان در اثر اغراض و گذشت ملت ایران کما و کیفاً وضع قابل ملاحظه ای بخود گرفته است یکی از مظاهر بارز تضعیف اصل انفکاک قوا و دخالت قوه اجرائیه در حریم قوه قضائیه است بنده نمی خواهم فعلاً از مضار و مفاسد محاکم اختصاصی صحبت کنم زیرا این خود بحث مفصلی است و بنده نظریاتی در این موضوعات دارم که به ادب عرض خواهم رسانید فقط مطلبی که در این مورد احتیاج بتذکر دارد این است : تشخیص حق و باطل که به عهده قوه قضائیه واگذار شده برای این است که متصدیان و مؤ کلین این قسمت یعنی قضاتی که شاهین ترازوی عدالت را در دست دارند و بایک تصمیم و اراده و جریان کوتاه قلم سر نوشت يك بیگناه یا گناهکاری را تعیین منی کنند باید مردانی عالم و آزاده و وارسته بوده و در مکتب بحث و استدلال و دامن حق و عدالت تربیت شوند و دارای استقلال رأی و قدرت نفس و آزادی فکر و بیان و قوه استنباط و قدرت اجتهاد و اطلاعات حقوقی و ششم قضائی باشند ، جز ندای حق و عدالت از کسی و مقامی دستور الهامی نپذیرند تا بتوانند در فرغ باصل کنند و استنباط فرغ ازاصل نمایند ، ناسخ و منسوخ قوانین و عموم و خصوصی و امر و نهی و اطلاق و تعبد و تعارض ادله را بدانند ، عالم بر اوضاع و احوال زمان و واقف بر سوابق و کیفیات بوده و از هواهای نفسانی و اطاعت امر مافوق و تأثیرات خارجی بر کنار باشند ، بر خلاف میزان عدل و داد رایی ندهند و خارج از حدود اجتهاد و استنباط خود نظری اتخاذ نمایند ، حق و عدالت در نظرشان مفهومی مقدس و قابل ستایش باشد

بامقدماتی که بعرض رسید کسانی که در محیط انضباط بزرگ شده و بااطاعت امر ما فوق و تعبد بدون چون و چرا نسبت بروسا خو گرفته اند و تخصص شان در قنون جنک و استعمال اسلحه و امثال اینهاست چنان که لازم است نمیتوانند بصیرت کامل در یک محیط آزاد احکام قانون را با موضوعات تطبیق کنند و رأی عادلانه ای بدهند و باقتضای روح سیاهی گری و شغل سر بازی نمی توانند فکر و قلم و تصمیم خود را آزادانه بخد مت حقیقی و عدالت بگمارند ولی قضات داد - گستری در هر حال اطلاعات قضائی و آزادی عمل شان بیشتر از مأمورین نظامی است

برای دفع بعضی توهمات بی جا مجبور عرض کنم که اینجانب احترام مخصوصی به مقام مشامخ ارتش ایران دارم و ارتش را روح ملت ایران میدانم در برابر فداکاری ها و از خود گذشتگی ها و خدمات صادقانه بعضی از افسران و سربازان رشید و شرافتمند که از عزیزترین فرزندان این مملکت هستند در تعظیم فرود می آورم، تصفیه و تقویت ارتش را در هر حال واجب و لازم می بینم و تضعیف آن را بهر عنوان که باشد حرام و ذنب لا یغفر میدانم و یکسی اجازه نمیدهم بجرم خلاف کاری ها و جنایات چند نفر خائن که باید هر چه زودتر بمجازات برسد و کفر اعمال شان را به بینه مقام ارتش که محتاج الیه ملت ایران است توهین یا تحقیر رود ا دارد (صحیح است) عرایض بنده برای سلب حتی از قوه اجرائیه نیست بلکه بمنظور حفظ حق و دفاع از احترام و حیثیت قوه قضائیه مملکت و بالنتیجه محافظت قانون اساسی ملت ایران است ، مانمایندگان نباید اجازه دهیم قانون اساسی ما که بخون شریفترین اولاد این ملت بدست آمده تضعیف گردد (صحیح است) قانون اساسی سند نده استقلال و آزادی ملت ایران است و دویع ای است که اسلاف ما بما سپرده اند و هستی ملت ایران ضامن بقای آن است

البته جرائم از هر قبیل که باشد باید دقیقاً رسیدگی شود مجرمین یکقر اعمال شان برسد و اگر مقتضی شد قانون باید مجازات شدیدتری را تعیین و مقرردارد ولی بهر حال اصول قضاوت و موازین حق و عدالت باید مرعی گردد و احکام قانون با موضوعات بهتر تطبیق شود، تشخیص مجرم و تعیین مجازات و اتخاذ تصمیم و بالاخره تعیین سر نوشت مردم نباید سراسری باشد مردم باید متکی بقانون و مطمئن از تشکیلات قضائی باشند بعد از این مقدمه طرح قانونی ذیل را که بمضای ۳۱ نفر از نمایندگان محترم مجلس یعنی آقایان جواد گنجی - سید باقر جلالی - دکتر ملکی سید ابراهیم میلانی - حائری زاده - احمد رضوی - سید محمد علی انگجی - شهیدی - دکتر فاخر - ذکائی - خلخالی - مدرس - اقبال غروی - کهید - نریمان - فرزانه - پورسرتیب حاج سید جوادی - مجتهدی - مجد زاده - نجفی - دکتر کبان - دکتر شایگان - خسرو فغانی و کیل پور - قنات آبادی - کریمی - ناظر زاده - کرمانی - شا پوری - موسوی - رسیده است تقدیم مجلس شورای ملی مینمایم

ماده واحده • بموجب این قانون رسیدگی بکلیه جرائم افراد غیر نظامی که فعلاً در صلاحیت داد گاههای نظامی است بداد - گاههای عمومی داد گستری و اگذار میشود و کلیه قوانین و مقررات تصمیماتی که برخلاف مفاد این ماده واحده باشد از تاریخ تصویب این قانون ملغی است

تبصره ۱ پرونده های غیر مغتومه

زاین بشتوانه قانونی ندارد
اسپانیا »
ترکیه »
ضمناً این نکته را بعرض میرساند که ۶۴ تن و کسری طلا که قبلاً در کانادا و آفریقای جنوبی در اختیار بانک انگلستان بود اخیراً طبق دستور جناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر و موافقت هیئت نظارت و مجاهدت و حسن تدبیر اولیاء بانک ملی ایران تماماً به نیویورک حمل و در تحت اختیار هیئت نظارت اندوخته اسکناس فرار داده شده و این عمل بسیار بجا و مناسب بوده که از لحاظ مقتضیات سیاسی و اقتصادی دولت بیدار جناب آقای دکتر مصدق بوقع اجراء گذاشت
موقع رامقتم شمرده در پشت این تریبون بنام ملت ایران و نمایندگان محترم از دولت

بزرگ و دوست و همسایه خود اتحاد جماهیر شوروی تقاضا می کنم که ۱۱ تن و کسری طلا و ۷۵ میلیون دلار متعلق بپشتوانه اسکناس و ملت ایران را که امانتاً در مسکو میباشد بایران مسترد داشته و بگذارد ملت ایران از این بابت آزرده خاطر نشود و همچنین از شخص جناب آقای دکتر مصدق و دولت ایشان جداً و مصرأ خواهش دارم برای دریافت آن و خاتمه دادن باین امر بهر نحوی که صلاح و مقتضی میدانند اقدامات سریع و عاجل مبذول فرموده و از نتیجه مجلس شورای ملی را مستحضر فرمایند
در خاتمه لازم میدانم از حسن موافقت و توجهی که بانهایت دلسوزی اولیاء محترم بانک مخصوصاً کارکنان این مؤسسه مفید اقتصادی در انجام وظائف معذوله مبذول

میدارند تقدیر نموده از دولت تقاضا کنم بنحوی مقتضی وسائل تشویق آنها را فراهم فرمایند و امیدوارم در گزارش آتی خود اطلاعات مفید تری بجمع تری بعرض آقایان برسانم و از نظریات خود که طبعاً با فرصت کافی و تعمق بیشتری تهیه خواهد شد آقایان را مستحضر سازم.
یکی از آقایان مرقوم فرموده اند که بنده توضیح بدهم که میزان طلائی که داریم که الان داریم قیمتش چقدر است قیمت طلائی که الان داریم سه برابر است یعنی اگر بخواهیم امروز بفروشیم سه برابر ۷۸۰ میلیون تومان اسکناس بدست خواهد آمد بنابراین همانطور که عرض کردم مقایسه بپشتوانه اسکناسهای ۲۰ کشور را که عرض کردم شاید رو به هرفته مال ما بیش از چندین

برابر آنها باشد دیگر بیش از این وقت آقایان را نمیگیرم آقای موسوی هم نامه ای بامضای آقای قربان زاده داده اند که شکایتی است تقدیم مقام ریاست می کنم همین طور طوماری را که آقای قنات آبادی داده اند تقدیم میکنم
نایب رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم جلسه را ختم می کنیم
جلسه آینده روز پنجشنبه ۲۳ مرداد ساعت دو نیم قبل از ظهر دستور اعتبار نامه آقای شهیدی و بعد هم طرحی که امروز دو فوریتش تصویب شد (مجلس بیست دقیقه قبل از ظهر ختم شد)
نایب رئیس مجلس شورای ملی -
محمد ذوالفقاری

شماره ۱۰۷۲۶ ۳۱۰۲۵

قوانین

فرمان همایونی راجع بقانون اعطای اختیارات برای مدت ششماه باینجناب و قانون مزبور که در جلسه یکشنبه دوازدهم مردادماه ۳۱ بتصویب مجلس شورای ملی و در جلسه دو شنبه بیستم مرداد ماه ۳۱ بتصویب مجلس سنارسیده است ذیلا ابلاغ میگردد:

بنااییدات خداوند متعال

پهلوی شاهنشاه ایران

محل صحنه مبارک ملوکانه
نظر باصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی مقرر میداریم
ماده اول - قانون مربوط باعطای اختیارات برای مدت ششماه بشخص جناب دکتر محمد مصدق نخست وزیر که در جلسه بیستم مردادماه ۱۳۳۱ بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بموقع اجرا گذاشته شود
ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند
بتاریخ بیست و یکم مردادماه ۱۳۳۱
قانون مربوط باعطای اختیارات برای مدت ششماه بشخص آقای دکتر محمد مصدق نخست وزیر
ماده واحده - بشخص آقای دکتر محمد مصدق نخست وزیر اختیار داده میشود از تاریخ تصویب این قانون تا مدت شش ماه لوایحی که برای اجرای مواد آن گانه برنامه دولت ضروری است و در جلسه هفتم مرداد ماه ۱۳۳۱ مجلس شورای ملی و در جلسه یازدهم مردادماه ۱۳۳۱ مجلس سنا بشرح ذیل:
۱ - اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای ملی و شهردارها
۲ - اصلاح امور مالی و تعدیل بودجه

بوسیله تقلیل در مخارج و برقراری مالیاتهای مستقیم و در صورت لزوم مالیات های غیر مستقیم
۳ - اصلاح امور اقتصادی بوسیله افزایش تولید و ایجاد کار و اصلاح قوانین پولی و بانکی
۴ - بهره برداری از معادن نفت کشور بارعایت قانون نه ماده ای اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت و تهیه و تدوین اساس نامه شرکت ملی نفت
۵ - اصلاح سازمانهای اداری و قوانین استخدام کشوری و قضائی و لشکری
۶ - ایجاد شورای محلی در دهات بمنظور اصلاحات اجتماعی و مخارج این اصلاحات بوسیله وضع عوارض
۷ - اصلاح قوانین دادگستری
۸ - اصلاح قانون مطبوعات
۹ - اصلاحات امور فرهنگی و بهداشتی و وسائل ارتباطی
تصویب شده است تهیه نموده و پس از آزمایش آنها را منتهی در ظرف شش ماه که مدت این اختیارات است تقدیم مجلسین نمایند و تا موقعیکه تکلیف آنها در مجلسین معین نشده لازم الاجراء میباشد
این قانون که مشتمل بر ماده واحده است در جلسه روز دوشنبه بیستم مرداد ماه یک هزار و سیصد و سی و یک بتصویب مجلس سنا رسید
نایب رئیس مجلس سنا
دکتر سعید مالک
اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است
نخست وزیر
شماره ۱۰۷۲۴ ۳۱۰۲۵
فرمان همایونی راجع بقانون شناسائی روز سیام تیرماه ۳۱ بنام قیام مقدس ملی و قانون مزبور که در جلسه پنجشنبه شانزدهم مردادماه ۳۱ بتصویب مجلس شورای ملی و سنا رسیده است ذیلا ابلاغ میگردد

بنااییدات خداوند متعال

پهلوی شاهنشاه ایران

محل صحنه مبارک همایونی
نظر باصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی مقرر میداریم
ماده اول - قانون مربوط به شناسائی قیام روز سیام تیرماه ۱۳۳۱ بنام قیام مقدس ملی که در جلسه شانزدهم مردادماه ۱۳۳۱ بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بموقع اجرا گذاشته شود
ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند
بتاریخ بیست و یکم مردادماه ۱۳۳۱
قانون مربوط بشناسائی قیام روز ۳۰ تیرماه ۱۳۳۱ بنام قیام مقدس ملی
ماده واحده - مجلسین سنا و شورای ملی قیام روز دوشنبه ۳۰ تیرماه ۱۳۳۱ را که در سراسر کشور برای پشتیبانی از نهضت ملی ایران انجام پذیرفت قیام مقدس ملی شناخته و شهدای آن روز را بعنوان شهدای ملی مینامد
این قانون که مشتمل بر ماده واحده است در جلسه پنجشنبه شانزدهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و سی و یک بتصویب مجلس شورای ملی رسید
نایب رئیس مجلس شورای ملی
محمد ذوالفقاری
اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است
نخست وزیر
شماره ۹۹۵۲ ۳۱۰۲۱۹
فرمان اجرای قانون اجازه پرداخت یک دوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بابت تیرماه ۱۳۳۱ که پس از اظهار نظر مجلس سنا در جلسه صبح روز یکشنبه ۱۲ مرداد ۳۱ بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است ذیلا

بنااییدات خداوند متعال

پهلوی شاهنشاه ایران

محل صحنه مبارک همایونی
نظر باصل بیست و هفتم قانون اساسی مقرر میداریم
ماده اول - قانون اجازه پرداخت یک دوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بابت تیر ماه ۱۳۳۱ که در جلسه دوازدهم مردادماه یک هزار و سیصد و سی و یک بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بموقع اجرا گذاشته شود
ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند
بتاریخ ۱۳ مردادماه ۱۳۳۱
قانون اجازه پرداخت یک دوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بابت تیر ماه ۱۳۳۱
ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و کمک و مزایای کارمندان و خدمتگزاران و مصارف مستمر و غیر مستمر وزارتخانهها و ادارات و بنگاههای دولتی و سایر مصارف کشور را از بابت تیرماه ۱۳۳۱ برطبق قانون یک دوازدهم فروردینماه ۱۳۳۰ از محل درآمد عمومی سال جاری کشور پرداخت نماید
این قانون که مشتمل بر ماده واحده است در جلسه یکشنبه دوازدهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و سی و یک بتصویب مجلس شورای ملی رسید
نایب رئیس مجلس شورای ملی
احمد رضوی
اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است
نخست وزیر